Dosarul nr.2ps-258/25

H O T Ă R Â R E
ÎN NUMELE LEGII

04 noiembrie 2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
în componenţă:
Judecător, preşedinte de şedinţă – Potînga Iurie
Grefier – Ciobanu Constantin

a judecat în şedinţă de judecată secretă cauza civilă la cererea formulată de petiţionarii ***** și ***** privind aplicarea măsurilor de ocrotire judiciară în privința persoanei ***** d.n.*****.

.

c o n s t a t ă:

La data de 18.04.2025, petiționarii ***** și ***** au depus cerere în instanța de judecată, în cadrul procedurii speciale, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă față de cet. ***** d.n.*****pe un termen de 10 ani, persoană interesată Autoritatea tutelară teritorială.

În motivarea cererii, petiționarii ***** și ***** au învederat că ***** este fiul lor, care suferă de maladie psihică cronică ***** retardare mentală moderată cu imaturitate psihoafectivă severă, care deteriorează sever multiple funcțiile corticale superioare și anume memoria, gîndirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale. De la naștere și până în prezent a fost și este îngrijii de către părinți. La moment ***** se află permanent în grija părinților ***** și *****. ***** conform certificatului de încadrare în grad de dizabilitate ***** din *****este încadrat în *Grad Sever de dizabilitate*. Cauza dezabilităţii: afecţiune din copilărie. Gradul de dizabilitate a fost stabilit pentru perioada 28.12.2024 fără termen. Totodată prin înscrisurile medicale şi Raportul de expertiză extrajudiciară nr.***** din 16 aprilie 2025 s-a constatat că: persoana expertizată ***** suferă de maladie psihică cronică ”***** Retardare Mentală moderată cu imaturitate psihoafectivă severă ”, care deteriorează sever multiple funcțiile corticale superioare și anume memoria, gîndirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale. ***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voința sa in aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesar asistarea şi reprezentarea persoanei la încheierile actelor juridice, atât patrimoniale, cât şi cu caracter personal, el având discernământ psihic abolit in totalitate. In urma maladiei/bolii de care suferă, a înscrisurilor medicale anexate, observăm că ***** nu poate conștientiza și dirija acțiunile sale, nu este capabil de a acționa adecvat desinestătător, nu se orientează în valoarea bunurilor, nu este capabil să se îngrijească şi să se deservească pe sine independent, are nevoie de tratamente permanente şi deaceea se află permanent în îngrijirea petiţionarului şi sub supravegherea acestuia.

În drept, își întemeiază cererea pe prevederile art. 32 alin.(1), 65, 92, 93, 102, 103 din Codul Civil și art.206, 303 alin. (1), 307, 308/7 din Codul de procedură civilă, solicită: instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă asupra persoanei ***** d.n.*****și intereselor patrimoniale ale acesteia pe un termen de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, desemnarea petiționarilor ***** și ***** în calitate de tutore al persoanei fizice *****.

Petiţionarii ***** și ***** cît și reprezentantul său împuternicit cu mandat avocațial, avocatul Pavel Budu la termenul de judecată au susţinut cererea înaintată şi au solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Persoana în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire – *****, fiind audiată în ședință, în conformitate cu art. 308 CPC, instanţa a constatat că ***** răspunde lent, la întrebări, cu pauze fără a se expuse în detalii, îi recunoaște pe părinții săi ***** și *****.

Reprezentantul persoanei în privinţa căruia se solicită aplicarea măsurii de ocrotire - avocatul Verebceanu Sergiu împuternicit în baza mandatului avocațial a solicitat admiterea cererii înaintate şi instituirea măsurii de ocrotire în privinţa cet. ***** desemnarea cet. ***** și ***** în calitate de tutore al persoanei fizice *****. A comunicat că circumstanțele enunțate corespund realității, că beneficiarul locuiește permanent cu părinții săi de care persoana fizică este atașată. ***** și ***** oferă suportul emoțional, psihologic, fizic și financiar permanent fiului lor. Datorită deficienților de sănătate fizică și mentală cet. ***** întâmpină și dificultăți în comunicarea cu terții, la perfectarea oricăror acte, inclusiv notariale și în administrarea imobilului comun și necesită în acest sens îngrijire, supraveghere și reprezentare permanentă.

Reprezentantul Autorității Tutelare, Pretura sect. *****– Nadejda Ursachi, împuternicită în baza procurii nr.*****a susținut cererea înaintată de către ***** și ***** şi a solicitat admiterea acesteia. Consideră termenul de 10 ani, a fi aplicat la discreția instanței reieșind din starea de sănătate atît fizică cît și psihologică.

Audiind participanții la proces, examinând actele cauzei, apreciind probatoriul administrat în conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă şi raportând per ansamblu cele constatate la prevederile legale ce guvernează litigiul, instanţa de judecată consideră necesar de a admite integral cererea depusă de ***** și *****, persoana interesată Autoritatea tutelară teritorială cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa persoanei fizice, şi anume a lui *****, din următoarele motive.

Prin prisma art.6 CEDO și art.241 Cod de procedură civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

În conformitate cu art.239 şi 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 65 alin.(1) Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

În conformitate cu prevederile art.302 alin.(1) CPC, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă);b) de modificare a condiţiilor în care se exercită o măsură de ocrotire judiciară; c) de desemnare şi revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special; d) de contestare a deciziilor consiliului de familie sau a autorităţii tutelare în orice aspect ce ţine de măsura de ocrotire contractuală sau judiciară; e) de contestare a faptului producerii efectelor unui mandat de ocrotire în viitor, de suspendare, revocare a mandatului de ocrotire în viitor, precum şi de acordare a unor împuterniciri suplimentare mandatarului sau unui mandatar special; f) de soluţionare a altor chestiuni privind măsurile de ocrotire contractuale sau judiciare care, conform legii, sânt de competenţa instanţei de judecată.

În şedinţa de judecată s-a constatat că la data de *****, s-a născut *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civila sub numărul***** eliberat de OSC *****, mun. Chișinău. (f.d.10).

Conform copiei autentificate certificatului de naștere seria*****, s-a stabilit cu certitudine că ***** este fiul lui ***** și *****.

În conformitate cu prevederile art. XVII alin. (1) din Legea nr. 66 din 13.04.2017 cu privire la modificarea şi completarea unor acte legislative, la expirarea termenului de un an din data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele fizice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, sânt limitate în capacitate de exerciţiu se consideră persoane fizice cu capacitate deplină de exerciţiu, iar curatela asupra lor încetează de plin drept. Astfel, prezenta Lege a fost publicată la data de 02.06.2017 în Monitorul Oficial Nr. 171-180, respectiv la data de 02 iunie 2018 persoanele fizice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, sânt limitate în capacitate de exerciţiu se consideră persoane fizice cu capacitate deplină de exerciţiu, iar curatela asupra lor încetează de plin drept.

În conformitate cu prevederile art. 307 alin. (2) CPC, la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii.

În şedinţa de judecată a fost cercetat raportul de expertiză extrajudiciară nr. ***** din 16 aprilie 2025 efectuat de către Centrul de Medicină Legală de pe lângă Ministerul Sănătății al RM, potrivit concluziei s-a constatat că ***** suferă de maladie psihică cronică "***** Retardare Mentală moderată cu imaturitate psihoafectivă severă ", care deteriorează sever multiple funcțiile corticale superioare și anume memoria, gîndirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale. Deteriorarea marcată și totală a personalității în cadrul maladiei psihice cronice determină incapacitatea decizională și exprimarea voinței în aprobarea decizională, acest proces fiind ireversibil.

***** ca urmare a maladiei psihice cronice *nu poate conştientiza acţiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voinţa sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesară asistarea sau reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât şi cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate.*

Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea expertizatei ***** se va îmbunătăți, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

În conformitate cu prevederile art. 102 alin.(3) și (4) CC, în privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Conform art. 103 CC, instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani.

Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Instanţa de judecată atestă că potrivit Raportului de expertiza nr. ***** din 16 aprilie 2025 s-a stabilit cu certitudine că *****, având în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu are semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, respectiv va stabili termenul de instituire a măsurii de ocrotire

În concluzie, luând în consideraţie circumstanţele de fapt elucidate mai sus, coroborând cu probele acumulate la materialele dosarului şi raportându-le la normele legale aplicabile speţei în cauză, instanţa de judecată ajunge cert la concluzia de a admite integral cererea înaintată de ***** și *****, persoană interesată Autoritatea tutelară teritorială, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa persoanei fizice, şi anume a cet. ***** și cererea petiționarului privind desemnarea în calitate de tutore, cu instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privinţa lui ***** (născută la data de *****, c/p *****, domiciliat în mun. Chişinău, str. *****), pe un termen de 10 (zece) ani; cu desemnarea - lui ***** (născută la d.n.26.07.1*****4, c/p *****domiciliat în mun. Chișinău, str. *****) și ***** (născut la d.n.*****, c/p *****domiciliat în mun. Chișinău, str. *****) în calitate de tutore în

privinţa cet.***** (născut la data de *****, c/p *****, domiciliat în mun. Chişinău, str. *****) pe un termen de 10 ani.

În conformitate cu art. 308/11 CPC:

(2) La instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanţa de judecată, obligatoriu, se pronunţă cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întruneşte unul sau mai multe din următoarele criterii:

a) persoana înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia;

b) persoana apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie;

c) persoana are capacitatea de a compara opţiunile disponibile;

d) persoana poate alege opţiunea dorită.

(3) Hotărârea definitivă a instanţei de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum şi hotărârea definitivă de ridicare a interdicţiei de a vota se aduc la cunoştinţa Comisiei Electorale Centrale.

În cauza Alajos Kiss v. Ungaria, 20 mai 2010, guvernul maghiar a susținut că lipsirea persoanelor plasate sub tutelă de dreptul de vot asigură menținerea încrederii societății în sistemul electoral. Curtea Europeană a confirmat legitimitatea unui asemenea scop (§ 40).

Circumstanțele stabilite în speță, anume concluziile raportului de expertiză coroborate cu ansamblul materialului probator administrat, permit de a se concluziona cu certitudine că, persoana fizică Jeleascova Alexandra, sub aspectul eventualei exercitări a dreptului la vot, nu înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; nu apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie; nu are capacitatea de a compara opţiunile disponibile; nu poate alege opţiunea dorită – urmând a fi private de dreptul la vot stabilit de Codul Electoral. Prezenta hotărâre, la devenirea ei definitivă, se va aduce la cunoştinţa Comisiei Electorale Centrale.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241, 308/11 - 308/12 C.proc.civ. al R.Moldova, instanţa de judecată, -

HOTĂRĂȘTE :

Se admite în totalitate cererea formulată de petiţionarii ***** și ***** privind aplicarea măsurilor de ocrotire judiciară în privința persoanei ***** d.n.*****.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 (zece) ani asupra persoanei ***** d.n.*****, c/p ***** în baza raportului de expertiză extrajudiciară psihiatrică, medico-legală nr.***** din 16 aprilie 2025 întocmit de Centrul de Medicină Legală.

Se desemnează în calitate de tutore a persoanei ***** d.n.*****, c/p ***** - petiţionarii ***** c/p *****și *****, c/p *****, domiciliați în mun.Chișinău, str.Cetatea Chilia *****.

***** d.n.*****, c/p ***** în privința căruia au fost aplicate măsuri de ocrotire judiciară se privează de dreptul la vot stabilit de Codul Electoral.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Potînga Iurie